

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
 Egy óra 35 kr. (70 fillér.)
 Három óra 1 frt. (2 kor.)
 Vidékre postán:
 Egy hónapra 65 kr. (1 kor. 30 fill.)
 Három óra 9 frt. (4 kor.)
 Hat óra 4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Kossuth-utca 4. szám.

Szerkesztésért felelős:
GÖNDÖR FERENC.

Glac megnyilatkozott. Az anya agyréme.

Szakadás?

Nagyvárad, február 13.

A vezető politikusok úgy tűntek fel a helyzetet, mintha a Polónyi-ügy hullámai a küszöbön álló lemondással elsimulnának. Napok óta hangoztattuk, hogy sajnálatos ugyan, de úgy látszik, hogy a Polónyi-affér a párt kereteket is érinteni fogja.

Mintha a 67-es pártok elérkezettnek látnák az időt hogy megindítsák az akciót egy hatalmas hatvanhetes tábor megteremtésére. A Polónyi-ügy személyes természete egészen elsimult a figyelmes szemlélő előtt, látva azt a sokféle és ellentétes mozgalmat, mely a függetlenségi pártban jelentkezett a válság alatt.

Ma már kétségen kívüli tény az, hogy a függetlenségi 48-as párt a választások alatt olyan elemeket is vett fel kötelekébe, melyek oly távol vannak a függetlenség eszméitől, mint Makó Jeruzsálemtől. A lefolyt alkotmányos küzdelmek után az általános választások alatt a legtöbb szabadelvű politikus egy-szeriben barátja lett a 48-as eszméknek. Patkányok módjára rohantak el a nemzet fenyegető magatartása folytán a 67-es alapzatonyra jutott hajóroncsáról, hogy mandátumot szerezhesenek.

Ez a körülmény okozta azután, hogy a függetlenségi többség csak névleges. Mert ha tényleg számba vennők a párt tagjait, Kossuth ragyogó írásainak nagyon kevés igaz és önzetlen hívét találók meg közöttük. Nem térünk ki a Benedek-ügyre. Ott még lehetne szó arról, hogy el kell azt ítélni, a ki valamely párt kötelekében belül más párt érdekeit mozditja elő, ha csak a községi politikában is. De a Polónyi affér nyomán kétségbejebb a perspektíva. A helyzet olyan, hogy továbbra fenn nem

maradhat. Lengyel Zoltán egyedül Andrassy Gyula grófot említette úgy, mint politikailag intakt és becsületes embert.

Ezek a tünetek nem jelentik

azt, hogy Lengyel Zoltán hátat fordított volna a 48-nak. Koránt sem. Ő fanatikus inádoja ma is Kossuth Lajos eszméinek. De nem hive a mai függetlenségi pártnak.

Aktalopás a számvevőszéknél.

Lengyel Zoltán szerepe.

Szenzációs leleplezések.

Budapest, február 13.

A mai reggeli lapok szenzációs hírt közöltek. E szerint az állami számvevőszéknél aktalopás történt avégből, hogy szigoruan őrzött hivatalos titkokat a nyilvánosság előtt leközljenek.

Az állami számvevőszéknél néhány nappal ezelőtt bizalmas följelentés utján értesültek arról, hogy a számvevőszék aktából néhányat egy tisztviselő elvitt és azokat árusítja.

Dárday Sándor, az állami számvevőszék alelnöke azonnal feljelentést tett a rendőrségen, ahol a nyomozással a detektív testületet bízták meg.

Krecsányi Kálmán detektívfőnök szoros megfigyelés alá vett egy este megjelenő lapot, miután éppen ez a lap adott ki legutóbb néhányan titkosan kezelt levelet és a detektívfőnök abból a feltevésből indult ki, hogy aki ilyen aktákat ellop, ösztön-szerűleg is abhoz az újsághoz viszi, amely már közölt hasonló dolgokat.

Minden embert megfigyeltek, a ki a jelzett újságnál járt és így megtudták, hogy a számvevőszék egy hivatalos titkára többször értekezett Lengyel Zoltán országgyűlési képviselővel.

Az aktatolvajt letartóztatták.

Miután a rendőrség kinyomozta, hogy az aktalopás tényleg megtörtént és hogy a tolvaj csakis Hajdu Gyula lehet, aki a számvevőszéknél hivatalos titkár minőségben alkalmazásban van, ma éjjel Irányi-utca 15. szám alatti lakásáról a detektívek Hajdu Gyulát behozták a főkapitányságra, ahol Pekáry Ferenc főkapitányhelyettes azonnal hozzáfogott a kihallgatáshoz.

Hajdu Gyula kezdetben állhata-

tosan tagadott és többek között ezeket mondta:

— Miért éppen a számvevőség aktáit keresik? Hiszen ugyanezek az akták megvannak a kereskedelem-Egyi minisztériumban is és onnan ellophatta valaki!

Tagadásánál megmaradt és mikor dr. Pekáry kijelentette, hogy lakásán házkutatást fognak tartani, mosolyogva mondotta:

— Csak tessék. Az urak ott nem találnak semmit.

Dr. Lengyel Zoltán levele.

Azonban a házkutatásnál mégis találtak valamit. Még pedig a pam-lagon Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő levelet.

A levél, melyet a képviselő irt Hajdu Gyulának, a pamlag közepén feküdt, olyan feltűnő helyen, hogy első pillanatban a detektívek arra gondoltak, hogy a levelet számukra odakészítette valaki.

A levélben Lengyel Zoltán felsorolja azokat az aktákat, amelyekre neki szüksége van.

Egyebet a lakáson a detektívek nem találtak.

Amikor Pekáry főkapitányhelyettes a levelet megmutatta Hajdu Gyulának, az egykedvűen szölt:

— No jó! Ha így állnak a dolgok, nincsen mit tagadni. Igen, az aktákat én vittem el a számvevőszéktől, hogy megmutassam Lengyel Zoltán urnak. Holnap az akták visszakérültek volna az iratcsomóba.

— És hol vannak most ezek az akták?

Hajdu Gyula benyuit kabátja zsebébe és kifogástalanul szinpadias mozdulattal átnyújtotta az aktákat:

— Tessék parancsolni!

A Lengyel Zoltánnal való összeköttetésről: Hajdu Gyula kitérő valamást tett, de annyit bevallott, hogy ismeretségük kezdetén ő kereste fel a képviselőt.

Arra a kérdésre, igért-e neki a képviselő pénzt az aktákért, vagy már adott is, Hajdu ezt válaszolta:

— Erre a kérdésre nem felelek.

Ha azt mondanám, hogy sem nem kaptam, sem nem ígértek nekem semmit, hanem önszántamból, haza-fias felbuzdulásban tettem, amit tettem, az urak úgy sem hiszik el.

Ezek után a rendőrség Hajdu Gyulát őrizet alá vette és a detektívek szobájában helyezte el.

Hajdu Gyula erőteljes, széles vállú, piros-pozsgás arcú férfi, aki, mielőtt a számvevőszégnél hivatalba jutott, a csendőrségnél szolgált mint főhadnagy. Pontos és szorgalmas hivatalnok volt, akiről hivatali előjárói ilyen cselekedetet fel sem tételeztek volna.

A kereszkérdések alatt végül határozottan kijelentette, hogy őt a cselekmény elkövetésére felbujt-gatták.

Miről szólnak az ellopott okmányok.

Erre vonatkozólag a rendőrség felvilágosítást nem ad és a nála járt hírlapírók előtt Lengyel Zoltán képviselő sem akar nyilatkozni. Tudósítónk mindazáltal megtudta, hogy az okmányok ama szubvenciókról szólnak, melyeket a jelenlegi kereskedelmi kormány juttatott egyes újságoknak.

A rendőrség az eljárás Hajdu Gyula ellen a hivatalos titok megsértése címén indította meg és ezen az alapon az okmánytolvaj hivatalnokot letartóztatta.

A vizsgálatot kiterjesztik azokra is, akik az aktalopásra felbujtatták.

A főkapitányság a Hajdu-Lengyel ügyről rövid kommunikét adott ki, amelyben elmondja, hogy bizalmas feljelentés alapján jutott a számvevőszék tudomására az aktalopás, melyről Dárday Sándor számvevőszéki alelnök tett feljelentést a rendőrségen és ez a nyomozás folyamán előállította Hajdu Gyula számvevőszéki tisztviselőt, akit beismerte tettét és megnevezte azt, aki az aktalopásra felbujtogatta.

Az újabb vallomás.

Délben tizenkét órakor dr. Nagy Károly rendőrfogalmazó újból kihall-

gatta Hajdu Gyulát, aki korábban tett vallomásait így módosította.

— Az aktalopásra őt az inspirálta, hogy a Nap című lapban négy öt nap előtt vezércikk jelent meg, melyben Lengyel Zoltán felszólította a kormányt, hogy tisztázza a lap-szubbvenciókra vonatkozó vádakat. Ő erre egy lapra vonatkozólag elvitte az aktákat Lengyelnek, aki azokat nagy érdeklődéssel végig olvasta, de azt mondta, hogy neki az összes lapokra vonatkozó iratok kellene. Egyelőre nem jutott hozzájuk, de a véletlen tegnap a kezére járt. Délután két óraker egyedül volt a hivatalban egy Vörös nevű szolgálival. Ekkor a kereskedelmi minisztérium egy Lassik Máttyás nevű szolgálója aktacsomót hozott. Megnézte s a legnagyobb meglepetéssel konstata, hogy éppen azok az akták vannak a csomóban, melyeket ő keres. Az iratokat erre nyomban zsebre vágta s elvitte Lengyelhez, akivel együtt ment a fotografushoz.

Hunyadi csendélet.

Pénzt és váltót hamisítanak.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, február 13

A szép bérceiről híres Hunyadvármegye az utóbbi időkben állandó igazalmak tanyája. Szászvárosról írja tudósítónk, hogy nap nap után újabb botrányok kerülnek felszínre Hunyadvármegyében, amelyek igen alkalmasak arra, hogy a csendes lakosság nyugodalmát felzavarják és rossz bírtelt keltsek az ottani viszonyoknak.

Legujabban két büntény is került napvilágra, amelyekben nagy apparátussal folyik a büntügyi vizsgálat. Csak a napokban történt, hogy a felkenyéri csendőrök vezetője, Jód Bálint egy több tagból álló pénzhamisító bandát kerített kézre. Olyán Jozip és Bács Nikuláj alkenyéri parasztagdák a hamisító banda fejei, akik nagy mennyiségű egy koronás és 10 filléres hamisítványokat hoztak forgalomba. A banda működésének és leleplezésének valósággal regényes részletei vannak. A csendőrök éppen akkor fogták el a tetteseket, amikor egy hegyoldalba furt búvóhelyen javában gyártották a hamis pénzt.

A csendőrség a pénzhamisítókat letartóztatta és átadta a dévai ügyészségnek. A vizsgálat már eddig is megállapította, hogy a pénzhamisító parasztagok mintegy 2—3000 korona erejéig konkuráltak az Osztrák-Magyar Bankkal.

A másik eset Algyógyon történt. A szászvárosi csendőrök letartóztatták Salamon Aladár ügyvédsegédét, aki évek óta Szege Henrik algyógyi ügyvéd irodájában volt alkalmazva.

A bűnös fiatal ember váltót hamisított Salamon Éliás, Rafael David és Stern Adolf algyógyi kereskedők nevére és a hamis váltóra pénzt vett fel a Szászvárosi Taka-

rékpenztárnál. Az okirathamisítás bűne a váltóátvétel alkalmával derült ki, amidőn a kereskedők nem akarták a váltót elismerni. A váltóhamisító az ügyészség fogházában ül. Egészen fiatal ember még, aki könnyelműen elverte a bűnös uton szerzett pénzt.

„A fiam gyilkosa!”

Megrágalmazott katolikus pap

Az anya agyréme.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, február 13.

Szomorú bűnpör tárgyalása kezdődik a napokban Nagybecskerekben. Engel Ferenc katolikus pap, a nagybecskereki internátus vezetője beperelte rágalmozás miatt Watsék Zsófiát, férjesejt Radd Jánosét azért, mert azt híresztelte róla, hogy fiát, Radd Jánost, aki az internátus lakója volt, megmérgezte.

A pör előzményeiről a következőket jelentik: Január 27-én az Engel-féle internátusban beteg lett Radd János polgári iskolai tanuló. Állapota rohamosan rosszabbodott. Az intézet igazgatója, Engel Ferenc rögtön orvosért küldetett és az intézet orvosa, Heinnermann Alajos dr. megvizsgálta a gyermeket és mivel torkán gyanus foltekat látott, karbolsavval be is esztelte. Nehány órában keresztül a gyermek állapota megjavult, de este újra rosszul lett és mivel az intézet orvosa nem volt már akkor Becskereken, Kuszling János dr. orvost hívták el, aki a beteg gyermeket megvizsgálta és kijelentette, hogy a gyermek állapotán segíteni nem lehet és kijelentette azt is, hogy a gyermek pár órában belül okvetlen meg fog halni. Az orvos véleménye igaznak bizonyult és Radd János még az éjszaka folyamán csakugyan meghalt.

A gyermek édesanyját rögtön értesítették fia haláláról, aki valószínűleg a nagy fájdalomtól félfőrülten, megtámadta az intézet igazgatóját és kétségbeesésben e következőket mondta az internátus igazgatójának:

— Megmérgezte a fiam!

— Maga a fiam gyilkosa!

És fenyegette az internátus igazgatóját, Engel Ferencet, hogy fiát exhumáltatni fogja és bűnvádi feljelentést tesz ellene.

Engel Ferenc az esztelen aszonyt rágalmozás vétsége miatt a járásbírósnál beperelte és követelni fogja meghalt tanítványának exhumálását is.

A halottkém bizonyítványa szerint a gyermek szívezélhűdében halt meg. Különbben a gyermek édesanyja is beismerte azt, hogy a gyermek kiskora óta szivbajos.

A járásbírósnak ítéletét érdeklődéssel várják a városban.

H I R E K.

A nagyváradi sorozások.

A nagyváradi sorozások jóval később lesznek, mint a megyeiéik. A sorozásokat április 28, 27, 29 és 30-án tartják meg a tüzőlaktanyában. Az előállítások naponként reggel 8 óraker kezdődnek. A három korosztályból összesen 650 nagyváradi hadkötelest állítanak elő és 300 idegen illetőségűt. A sorsbuzásokat vasárnap tartották meg a tüzőlaktanyában, amely hangos volt a sor alá kerülő legények vidám lármájától. A sorozó bizottság polgári elnöke Bordé Ferenc főjegyző lesz, orvos Baróthy Ákos dr. előadó Darvassy Lajos katonai tanácsos. A katonai elnök Edelmann őrnagy lesz, előadó Schamen főhadnagy. A honvédség részéről Schwartz Géza őrnagy lesz jelen.

Glac megnyilatkozott.

Glac Antal, közkezdvelt főispánja ennek a vármegyének, államférfiai kiszólásokra ragadtatta magát. Budapesti tudósítónk teleonálja, hogy Glac meginterjuváltta magát egy budapesti újságíróval, aki előtt aztán korszakalkotó kijelentéseket tett a méltóságos ur. Most nem volt ugyan szellemes, de annál komolyabb volt. Elmondta, hogy Biharban alig vesztegetnek, Tisza tévesen beszélt, ő mindenkinek megbocsát s reméli, — igen reméli! — hogy ezentul már meg fogják őt érteni itthon. Csak reméljen Glac ur, ez nem árt.

A város közgyűlése.

Nagyvárad város törvényhatósága, Glac Antal főispán alatt holnap délután három óraker tartja február havi közgyűlését. A gyűlésnek több érdekes politikai színezetű tárgya is van, a melynél a függetlenségi párt nagyobb viharokat helyezett kilátásba. Az érdekes tárgyak között szerepelnek: Győr város átírtata a miniszterelnök és kereskedelmi miniszter üdvözlése tárgyában, a polgármesteri kongresszus felírtata a külön városi törvény megalkotása és a város vagyoni viszonyainak rendezése iránt, Biharvármegye határozata a sajtószabadság megvédése iránt stb. Ezeket kívül számos jelentős városi ügy kerül színyre, de érdekes tárgyak dacára is, az első nap befejezést nyer.

Nyílt kérdés.

Weisz Jakab zárgondnok urhoz azt a tiszteletteljes kérdést intézzük, hogy Klein Mór urat — a sógorát — továbbra is megtűri-e maga mellett becsüsi minőségben? Kíváncsiságunk ne esék zokon . . .

A tisztviselők biztosítéka.

A városi pénztári tisztviselők, névszerint Papolczy Ferenc főpenztárnok, Jablonszky Emil adópenztárnok, ifj. Márkus János és Novák János ellenőrök, a legközelebbi közgyűléshez azzal a kérelemmel fordulnak, hogy a rajok névze annyira terhes tiszti biztosítékot töröljék el. A kérelmet különösen indokolja az is, hogy az állam már be-

látta az óvadékok hasznatlanságát s már meg is kezdte azok visszautasítását. Bizonyos, hogy nem fog kiérni ez elől Nagyvárad város törvényhatósága sem, amely különben is mindig hibe volt a modern újításoknak.

A városi hivatalok vizsgálatai.

A városi számonkérőségek, a mult napokban Glac Antal főispán és Rimler Károly elutazása miatt megszakította a városi hivatalok vizsgálatát. Most a közgyűlés, és egyéb fontosabb közügyek gátolják annak folytatását s így valószínűleg csak a jövő hét elején fejezik be megkezdett működésüket.

A Szacsavay-szobor leleplezése.

Nagyvárad polgársága, nagyban készülő hős vértanúja, Szacsavay Imre szobrának március 15-én tartandó leleplezési ünnepélyére. Mint értesülünk, a rendezőség már a műsor összeállításán dolgozik. A leleplezési ünnepélyen, amely délelőtt 11 óraker lesz, több ünnepi beszéd, óda és hazafias dal fog elhangzani. Este a színházban diszeládást tartanak. Déleben a polgárság díszbeledet ad, amelyen a szobor megalkotója Margó Ede fővárosi szobrász is részt vesz.

Kifosztott postásleány.

Pál pusztáról egy 16 éves leány, Máté Erzsébet szokott bejárni a postára a levelekért. Tegnap a leány, ahogy hazafelé ment, utközben találkozott két cigánnyal, akik megállították és kikérdezték, hogy honnan és hova megy. Mikor pedig, a leány megmondta azt is, hogy pénzt visz haza, azonnal ráparancsoltak, hogy adja át a pénzt és mivel ennek nem akart engedelmességni, erőszakkal elvették tőle a 20 koronát, amely utalványon érkezett Horvát János pusztai cseléd nevére. Azzal magára hagyva a leányt, gyorsan elmenekültek. A leány otthon elmondta, hogy mi történt vele az uton, mire megtették az esetről a feljelentést a csendőrségnek, amely most kutatja a tetteseket.

A Larchmont hajótöröttjei.

Newyorkból jelenti egy táviratunk: A Larchmont gőzsről megmenekült 19 utas öt mentőcsónakon és négy hajóroncsokból összetakolt tujator 11 révkalauz kíséretében Block Islandba érkezett. A tengeren folytonosan nagy vihar uralkodott és az óriási hullámokkal a hajótörötteknek rettenetes küzdelmük volt. — Block Islandban folytonosan érkeznek meg olyan hajók, melyek a Larchmont gőzsről elsüllyedésénél vízbefultak holttesteit hozzák. Ugy látszik, hogy még nem találták meg mind a holttesteket.

Luoger állapota.

Luoger állapota ma sem kedvezőbb, mint tegnap. Az érverés azonban nem olyan szapora, mint tegnap és a hőmérsék valamivel alább szállott.

A kivándorlók.

Ruttkáról jelentik, hogy Turócme gyében a kivándorlók száma egyre növekedik. A körülből 50.000 lakossal bíró megyéből 1905-ben 1357 egyén vándorolt ki, mely szám 1906-ban 1517-re emelkedett. Az 1907. év első hónapjába 150-nél több utlevelet állítottak ki Sok község lakossága állandóan apad

Fó-utca 8. szám. Széchenyi-szállóval szemben.

Kivánatkára rajzok és kérészetesek ingyen.

A rendőrség újjászervezése. A vidéki rendőrkapitányok február 18. és 19-én Budapesten, Pest megye székházában országos gyűlést tartanak. A kongresszus tárgya a vidéki rendőrség újjászervezése és a rendőrtisztviselők országos egyesületének megalapítása lesz. A nagygyűlésen a nagyváradi rendőrkapitányság is képviselteti magát.

A villamos telep költségvetése. Mint értesülünk, a városi villamos telepen elkészültek a múlt évi zárószámadás elkészítésével. Az eredmény kedvezőnek mondható, amennyiben, amit a városában sem reméltek, a telep deficit nélkül zárja számadásait. Így alapos a kilátás, hogy ez évben Nagyvárad e virágzásnak indul vállalatára, már a nyereségből fedezni fogja a közvilágítási költségeket, amelyek a folyó évi költségvetésből törölve is vannak. Valószínű tehát, hogy végeredményben teljesen be fog útni a város rösszának mondott költségvetése.

Voit-e Polónyi ellen fegyelmi eljárás? Ez a kérdés merült föl a minap jogászörökben, ahol arra voltak kíváncsiak, hogy Polónyi Géza, aki harminc évig volt gyakorló ügyvéd Budapesten, ügyvédi tevékenysége miatt állott-e valamikor fegyelmi alatt? Mint az Ügyvédek Lapja most értesül, Polónyi Géza ellen fiatal, kezdő ügyvéd korában fegyelmi eljárás tettek folyamathat, mert egy törvénytáji bíróval az utcán összeverekedett. Ezért a budapesti ügyvédi kamara fegyelmi bírósága írásbeli fődésre ítélte.

Tiszenegyházi éves testvér-gyilkos. Makón Mózes Mihály gazdálkodó 14 éves Sándor fia összetűzött 10 éves öccsével és apja fegyverrel agyonlőtte őt. A gyermek anyja, mikor megtudta a rémes esetet, fájdalomában összeesett. Állapota válságos. A testvér-gyilkost letartóztatták.

Bicskázó koldus. Tegnap egy züllött kinézésű, de ép, erős, tagbaszakadt férfi állott be Csendes István pogányi lakoshoz koldulni. A háznál csak a gazda édes apja, a 70 éves Csendes Mihály volt otthon, aki egy darab kenyert adott a koldusnak. Ez azonban nem fogadta el az alamizsnát, hanem pénzt követelt. Az öreg Csendes tán adott volna neki ezt is, de nála nem volt sem pénz, sem a szekrény kulcsa, amelyben a pénst tartották s így egész szépen azt válaszolta, hogy elégedjék meg a kenyérral, mást nem tud adni. A koldus azonban, aki ittas is volt, erre fenyegetődni kezdett és mikor az öreg Csendes, hogy szabaduljon tőle, be akarta tenni az ajtót, a koldus kést rántott és az azal az öreget megszurta, akin könnyű sebet ejtett. Az öreg Csendes segélykiáltásaira a szomszédok elfogták a menekülni igyekező koldust és átadták a csendőrségnek, amely letartóztatta. A kihallgatás alkalmával kitűnt, hogy Dencs Minálnak hívják, borsodmegyei illetőségű egyén, aki már többször volt

büntetve lopásért és súlyos testi sértésért. Az eljárás folyik.

Meghalt tanítás közben. Zomborból jelentik: Spáth Károly zeneianár pénteken estefelé egyik tanítványának, Falcione Nándor taktárképzőintézet igazgató kis leánykájának adott zongoraleckét. A kis leányka mellett ült a zongoránál s egyszerre leesett a székről. A kis leány sikoltva futott ki a szobából s értesítette az esetről. Azonnal a rendőrségre telefonáltak. A rendőrök hordágyon vitték a közórházba Spáth Károlyt, aki azonban már akkor halott volt. Szívszélhűdés ölte meg. Temetéséről barátai és volt tanítványai gondoskodtak, mert hozzátartozóinak holtétéről a városban senki sem tud.

Az alkotmányos sah. Teheránból jelenti a Reuter ügynökség: Az új sah leiratot intézett a parlamenthez, amelyben a nép összes hajainak teljesítését ígéri és amelyben megengedi, hogy az ország kormánya alkotmányosnak neveztesse. E leirat tartalmát táviratilag közölték a tebrisi hatóságokkal. Tebriszben egy néptömeg megszállotta az arsenált, valamint a hatósági hivatalokat. Ez idő szerint azonban a nyugalmat helyreállították.

Tengeri katasztrófa. New-Yorkból jelentik: A Larchmont gőzcsónakon és négy hajóroncsokból összetekelt tutajon 11 révkalauz kíséretében Block Islandre érkezett. A tengeren folytonosan nagyvihar uralkodott és az óriási hullámokkal a hajótörötteknek rettenetes küzdelmek voltak. Egy későbbi kábeltávírat azt jelenti, hogy Block Islandban folytonosan érkeznek még olyan hajók, amelyek a Larchmont gőzös elsüllyedésénél vízbe fulltak holttesteit hozzák. Ugy látszik, hogy még nem találták meg mind a holttesteket.

Robbanás egy malomban. Makóról írják: Magyarbányhegyesen a Dénes József tulajdonát képező malomban robbanás történt, melynek halottja is van. Egy géprész felrobbant s oly erővel sujtotta Maki Pál bányhegyest lakost, aki örölni ment a malomba, hogy nyomban meghalt. A halóság megindította a vizsgálatot.

Vasuti katasztrófa. Saganból táviratozzák nekünk: Egy ércszállítóvonalon kisiklásnál hat ember meghalt és 14 megszebesült.

Falusi tragédia Berettyó-Ujfaluban, mint nekünk írják, egy tizenegy esztendő csúri lány vetett véget az életének. Balogh András gazda Eszter nevű lánykáját valamiért a boltba küldték. A kicsi lány nem lehet tudni szándékosan-e, vagy véletlenül kevesebb pénzt tett az asztalra, de allg távozott a boltból, a segéd utána rohant, visszacipelte az üzletbe, ahol elvették tőle a vásárolt portékát s ennek tetéjébe a kendőt is lezaggatták a fejről:

— Küld ide az apádat — kiabálta rá a boltos — majd arval elgizitjuk a dolgot.

A kis Eszter sirva fordult ki a boltból, de haza nem mert menni. Darabig csatagolt az utcákon, azután kiballagott a legelőre, ahol a kutba vetette magát. Az atyafiai, akik az egész

falut felkutatták estére kelve találták meg a kutban, a boldogtalan kisteremtés holttestét.

Szoknyás detektívek. Genf-ből írják: A genfi rendőrség asszonyokat fog alkalmazni titkos rendőri szolgálatra. Az asszonyok valójában „titkos” rendőrök lesznek, mert hivatásukról jobbjelvényekkel kívül aligha tud majd valaki, a rendőrfőnök ugyanis csak idősebb és egyedülálló asszonyokat alkalmaz. A hölgyek jobbára elszegényedett özvegyasszonyok és szolgálatuk nem lesz teljes titkos rendőri szolgálat; inkább csak besúgó szerepük lesz, a mi nem valami szép foglalkozás, ámbar hasznos. A nőnek rendőri szolgálatra való alkalmazása nem egészen új dolog s mégis nagy küzdelembe került a rendőrfőnöknek, míg megengedték neki. Két okból elleneztek nagyon szembeszegítő az újítást: nem bíznak a nők titoktartásában és attól tartanak, hogy a jelentéseik fölületesek és tuzítottak lesznek; esetleg személyes bosszúznak is eszközöivé válnak. Végre sikerült ezeket az aggodalmakat elűzni s az engedelem megjött a rendőrségre. Még ki sem hirdették a pályázatot, már is tömegesen akadtak pályázók.

Alkalmi vétel. Maradék selymek, gyapju-szövetek, barchetek, delainek és minden e szakba vágó árukból Sübermann L. és Társa cég-nél Nagyvárad, Nagypiac-tér.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

SZINJÁTÉK.

Heti műsor.

Csütörtök: Vig özvegy.
Péntek: Lili.
Szombat: Gül hába.
Vasárnap: Vig özvegy.

Berki Lili vendégjátékai.

Berki Lili, a kolozsvári „Nemzeti színház” kiváló tagja két estén át fog vendégszerepelt a Sziliget-színházban. A népszerű primadonna, aki kedves ismerőse a nagyváradi közönségnek, csütörtökön a „Vig özvegy”-ben, pénteken a gyönyörű muzsikájú „Lili”-ben lép föl. Berki Lili vendégfellépési nyilván a közönség nagy érdeklődésével fognak találkozni.

NYILTÉR.

Téli férfi divat.

Igazán meglepő újdonságokkal lepte meg **Gelberg A.** férfi uri divat szabó a megrendelőit és a város közönségét.

A legdivatosabb **angol francia és soót gyapju szövetek és valseztékát** halmozta össze, mely a nagyrészt demü rendelőknek bár milyen kényes izlésnek megfelel. Különösen ajánljuk az újonnan berendezett **férfi uri divat-szalonn megtekintését**, mely **Bedth-utca 10. sz. alatt** most nyílt meg.

Kitűnő tisztelettel

Gelberg A.,
uri férfi szabó.

120 — 20.

REGÉNYCSARNOK.

Egy doktor csodálatos története.

Angol bűnügyi regény.

(Folytatás.)

21

— Nem tehetek semmit ebben a dologban, mondá rövid gondolkodás után a tudós. Kérdez meg őt magát, ha bővebbet tudni akarsz.

— Nála voltam, de nem bocsátottak be. Ugy látszik, nem akar velem találkozni.

— Ezen nem is csodálkozom — jegyezte meg Lanyon s mikor észrevette az ügyvéd csodálkozó tekintetét, halkabban így folytatta: Egyszer, tán halálom után, te is megérted majd a helyzetet. Most nem mondhatok semmit. Ha más tárgyról akarsz velem beszélgetni, szívesen látlak, de ha nem lehetsz meg anélkül, hogy ezt a gyűlöletes témát érintsed, kérlek, hagyd inkább magamra.

Amint Uttersont lakására érkezett, azonnal levelet írt Yekyllnek, amelyben fölhányta neki, hogy nem fogadta el, noha már többször járt nála, de egyszersmind tudakolta is, hogy miért szakított vele Lanyon. A következő napon hosszu, patétikus hangzó és meglehetősen titokzatos választ kapott. Azt izente Yekyll, hogy Lanyonnal semmi körülmények közt sem békülhet többé ki.

„Nem haragszom régi jó barátunkra — így hangzott a levélnek ide vonatkozó része — de tökéletesen osztom abbéli nézetét, hogy legjobb, ha már nem látjuk többé egymást. Ezentul különben is egészen visszavonulva akarok élni és ne légy meglepve, de ne is kételkedjél barátságomban, ha ajtom még előttem is zárva marad. El kell viselnem, ha a magam sötét ösvényén haladok. Olyan dologért bűnhődöm s olyan a büntetésem, hogy el se mondhatom neked. Mert ha én vagyok a legnagyobb bűnös e földön, az is tény, hogy így még senki sem bűnhődött, mióta a világ létezik. Soha sem hittem volna, hogy ilyen emberi erőt felülhaladó szenvedés és kín létezik e földön. Sorsom csak úgy könnyíthetsz, ha tiszteletben tartod hallgatásomat és nem kísérel meg titkomról föllebbenteni a fátyolt.

Uttersont nagyon megrémítette ez a levél. Hyde gonosz befolyása megszűnt, Yekyll visszatért régi szokásaihoz és jó barátaihoz s egy hét előtt még úgy látszott, mintha számára nyugalmas és tisztelettel övezett akkor volna lenntartva. Vajon mi lehet hát az, ami ily hirtelen változást idézett elő és újra kiszolgáltatta a sötét szellemeknek, amelyek egy ideig már azelőtt is hatalmukba kerítették volt?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradi gabona-piac.

Lakatos J. József cég jelentése.

Az üzlet irányzata: szilárd.

Buza 13.60—13.80

Rozs 11.—11.90

Zab 13.26—13.40

Takarmány árpa . 12.—12.90

Tengeri 9.—9.90

Káasz Manó női kézmű- és divatáruháza Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

A báli idényre! szükséges báli dolgokat, ruha behuzatókat, gasokat flittereket — **a legnagyobb választékban lehet kapni.** Ugyszintén minden faj csipkében nagy raktár. Az árak felülmulhatatlan olcsók

Apró hirdetések.

- Aki** mint könyvelő, segéd, munkás vagy bármely más minőségben állást keres
 - Aki** házát, földet, szőlőt, zongorát, cím balmot, butort vagy helmit el akar adni, vagy ügyeket venni
 - Aki** tanítót, nevelőt vagy nevelőnőt, bonnet- vagy nyelvmestert keres
 - Aki** kereskedelmi cikkeire, iparterményeire vevőket keres
 - Aki** ismeretséget akar kötni
 - Aki** előnyös üzleti összeköttetéseket akar ötni
 - Aki** lakást bérbé akar venni vagy ki akar adni
 - Aki** olcsó pénzkölcsönt akar felvenni
 - Aki** közölni akar vállalkozást valamit (módszint vagy fétjhez menni)
- biztos eredményt** ér el, ha az

„E L Ö R E”

apró hirdetési rovatát igénybe veszi.

Hosszú hockzártat és biztos sikert ér el

Próbálja meg! mert ha csak egy kicsit gondolkozik, okvetlenül rájön arra, hogy ennek is van hirdetési valója

Minden szó egyszeri behatárolása csak négy fillér.

Szegényeknek és állásnélküli munkásoknak ingyen.

Aki olcsón akar ékszer vásárolni, 14 karátos arany jegy- és köves gyűrűt, divatos fülbegett stb. keresse fel **Ferderber Testvérek** Kossuth-Lajos-u. 22. 216

Arany, ezüst, nickel szoborakat, inga, fali és szerkentyű órákat, jegy- és köves gyűrűt, fülbegett, láncok, mindennemű ékszerek és látáserek dua választékban olcsón kaphatók. Fentli cikkeik javítása pontosan eszközöltetnek. Freund Benjáminnál, Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi-szálloda. 6-0

Egg valódi orosz Spitz-kutya eladó. — Értekezhetni Sebő Imre könyvkereskedésében Nagyváradon.

Ókusz zsír legjutányosabban. — Házi lekvár 30. Kítűnő hordós káposzta 14 kr. kilója. 100 virelti, füstölt husfélék **nelkon-arver**, Gyomorhajosoknak barát-jal kapható **STEFAN SOMA-nál** a yvárad, Nagypiac-tér. (Ullmann mellett) 101

Olcsó pénz!

Jelzálogos és hosszú törlesztéses kölcsönök, drágább kamatu tartozások olcsóbb kamatlábra felcserélése (konvertálás), tisztviselői kölcsönök, házak földbirtokok adásvétele és parcellázása, hitelforgalmi takarékpénztárak adás-vételét előnyös feltételek mellett lebonyolít Gránát San uel, bankbizományi irodája Nagyvárad, Kossuth-utca 9.

Asszonyok
lapkihordásra fix fizetéssel kerestetnek.

Helyi ismeretekkel bíró szorgalmas egyén **hirdetés gyűjtésre felvételik.** Gim a kiadóhivatalban.

„ÓRIÁSI”
választék alkalmi ajándékokban. Ora és mindennemű ékszer bámulatos olcsó árban
Ferderber Testvérek
Kossuth-u. Káptalan-ház, Fiok-üzlet Zöldfa-u. 12-12.

Bőrkitűtés vagy asthmabetegek, olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hitelesített iratokat. Ausztriából díjtalanul küld C. W. Rolle Altona-Bahrenfeld Németország.

Épület- és géplakatos műhely. Vas- és fém-esztergályozás.

Ifj. Karner Vilmos Nagyvárad.

Gép- és kerékpár javítás. Vaskerítések, tuzhelyek.

Van szerencsém becses tudomására adni, hogy Nagyváradon (Fő-utca, Stern-palota) egy minden tekintetben modern berendezésű **épület- és géplakatos műhelyt** nyitottam. Elvállalok minden szakmába vágó: épület-munkát, tuzhelyek, vaskerítések készítését, gép- és kerékpár-javítást, vas és fém-esztergályozást. Mindenkor leggodosabb törekvésem leend az elvállalt munkát gyorsan, pontosan és jutányos árban elkészíteni. Nagyobb vállalatoknál költséggjegyzékkel szolgállok. — Magamat nagybecsű jóindulatába és pártfogásába ajánlván, vagyok mély tisztelettel
Ifj. Karner Vilmos
30 épület és géplakatos. 1-30

TELEPHON az egész megyére 626.
Első Biharmegyei és Nagyvárad
műbűtorgyár
Ajánlom a leggyorsabbtól a legmodernebb kivitelig az országban készült szalon, ebédli, háló, kávéházi és színi előadói berendezéseket a legszolidabb gyári árak mellett.
Rajzok, költségvetések kívánatra díjmentesen.
26-100 Raktár és iroda: 2
Kiafpac-tér, Holdsa templom mellett.
Telepek: Menház-utca 13. és Kapucinus-utca 2.
Büchler Márton
butorgyáros.

Butorraktár és kárpitos üzlet!
Tisztelettel b. tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy üzletemet **Teleky-u. 24. sz. alá helyeztem** s a mai kornak megfelelő, legcsinosabb modera stíli butorokkal rendeztem be.
Raktáron tartok **ebédli, hálószoba berendezéseket és szalon garnitúrákat** és minden a szakmába vágó munkák nálam a **legolcsóbb árban** szerezhetők be, úgy hogy már egész Biharmegye **Pelley** bu orraktáráról beszél. Ugyszintén minden esztergályos munkát saját műhelyemben készítek és raktáron tartok.
Teljes tisztelettel 43
PELLEY SÁNDOR,
butorraktáros.

Nagyvárad város
VILLAMOS MŰVE
értésíti a n. ér. **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3, legfeljebb közönséget, hogy izzólámpa körtéket 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb árban kaphatók. — **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér,** homályos (matt), szines fényképsz-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnék eladásra. Ugyanott kaphatók **ernst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1.5 watt fogyasztással.
Csillárok villamos motorkok eredeti gyári árak mellett kaphatók.
A villamos mű igazgatósága elvállalja **villamos világítási** és erecévíteli berendezések felszerelését, kövítését, átalakítását, javítását. Ivlámpák kezelését, hozzátaló szenpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.
Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. — **Költségvetés ingyen.** 28

MAGYAR BANK részvénytársaság
NAGYVÁRADON.
Van szerencsénk értesíteni, hogy intézetünk működését Nagyváradon, Rákóczi- (Fő) utcza 2 szám alatt (Városi Bazár-épület I. emeletén, főbejárat a színház oldalán) lévő helyiségében megkezdette.
Intézetünk foglalkozni fog a banküzlet **minden ágazatával,** nevezetesen:
1. **ELFOGAD BETÉTEKET** könyvecskékre, folyó-(cheque) számlára és pénztár jegyekre kamatoztatás céljából;
2. **LESZAMITOL** váltókat, utalványokat, kötelezvényeket, nyílt számlakon alapuló követeléseket, szelvényeket és más level-papirokat;
3. **ELŐLEGET AD** mindennemű értékpapírokra, közrak-tári zálogjegyekre, árukra, nyersterményekre;
4. **VÉSZ és ELAD** értékpapírokat, sorsjegyeket, külföldi váltókat és pénznemeket;
5. elfogad **LETÉTEKET** megőrzés és kezelés céljából;
6. átvesz **TÖZSDEI,** valamint **INCASSO** megbízásokat;
7. engedélyez jelzálogkölcsönöket, váll **konvertálási és parcellázási** műveleteket.
MAGYAR BANK részvénytársaság igazgatósága. 13-0